Examen VMBO-BB

2021

tijdvak 1
maandag 31 mei
13.30 - 15.00 uur

Turks CSE BB

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 33 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 38 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Sokak Hayvanlarına Destek Bekliyor

1p **1** Wat is het beroep van Ramazan Keleş?
- **A** Hij fokt bepaalde rasdieren.
- **B** Hij is een dierenartsassistent.
- **C** Hij verkoopt rommelzooi.
- **D** Hij werkt in een kruidenierswinkel.

1p **2** Waardoor kan Ramazan Keleş honden en katten verzorgen?
- **A** door de hulp van de gemeente
- **B** door donaties van zijn klanten
- **C** door zijn eigen geld te gebruiken

1p **3** Wat vraagt Ramazan Keleş aan de overheid?
- **A** een huis waar hij de katten en honden kan verzorgen
- **B** een stukje land waar katten en honden zich kunnen bewegen
- **C** genoeg voer en medicijnen voor katten en honden

Tekst 2 Ücretsiz Tıraş

1p **4** Wat is de mening van Çelik over het lezen in alinea 1?
- **A** Çelik vindt dat jongeren door het lezen socialer worden.
- **B** Çelik vindt dat men in Diyarbakır lezen leuk vindt.
- **C** Çelik vindt dat mensen in Europa veel lezen.

1p **5** Wat is de **belangrijkste** functie van alinea 4?
- **A** benadrukken hoe de campagne de zaken van de eigenaar verbeterde
- **B** duidelijk maken wat de verschillende voordelen van de campagne zijn
- **C** meer informatie geven over de bedenker van de campagne

1p **6** Er wordt een voorbeeld genoemd van iemand die interesse in het lezen heeft gekregen door de actie van Çelik.
In welke alinea wordt dit voorbeeld genoemd?
- **A** in alinea 2
- **B** in alinea 3
- **C** in alinea 4
- **D** in alinea 5

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

1p **7** Wat is de hoofdgedachte van de tekst?
- **A** Mensen die minder bezig zijn met de mobiele telefoon, lezen meer.
- **B** Mensen hebben een duwtje nodig om te lezen.
- **C** Mensen lezen geen boeken omdat zij ze niet kunnen betalen.
- **D** Ouders zijn medeverantwoordelijk voor het leesgedrag van hun kinderen.

Tekst 3 Antalya Buz Heykel Müzesi Serinletiyor

2p **8** In alinea 1 en 2 staan activiteiten die je in het museum kunt doen naast het bekijken van standbeelden van ijs.
→ Schrijf deze twee activiteiten op in de uitwerkbijlage.

1p **9** Welke bewering sluit aan bij wat Okan Gürses heeft gezegd in alinea 3?
- **A** In het eerste seizoen waren er symbolen over Antalya te zien.
- **B** In het eerste seizoen zijn weinig binnenlandse toeristen gekomen.
- **C** Vanaf het tweede seizoen heeft het museum een constante temperatuur.
- **D** Vanaf het tweede seizoen kunnen bezoekers ook skiën.

Tekst 4 Gelin Kayası Köylülerin Başına Dert Oldu

2p **10** Geef van elke bewering over 'Gelin Kayası' aan of die volgens alinea 2 juist of onjuist is.
Omcirkel 'juist' of 'onjuist' in de uitwerkbijlage.
1. Er is een nieuw plan met betrekking tot 'Gelin Kayası'.
2. 'Gelin Kayası' is een toeristische bezienswaardigheid.
3. De dorpelingen zijn blij met de bezoekers van 'Gelin Kayası'.
4. 'Gelin Kayası' staat op een steile helling.

1p **11** Waarom is 'Gelin Kayası' plotseling een probleem geworden?
Het is een plek geworden waar
- **A** geliefden uit de omgeving elkaar ontmoeten.
- **B** hangjongeren veel lawaai maken.
- **C** sommige bezoekers hun afval achterlaten.

1p **12** Wie deed de uitspraak: "De plek van 'Gelin Kayası' moet veiliger worden voor de bezoekers?"
- **A** Kamile Taşhan
- **B** İsmail Akgün
- **C** Cengiz Tuncay

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

1p **13** Wat past er op de open plek bij **__13__** in alinea 4?

A ekonomik
B kültürel
C manevi
D sosyal

1p **14** Bij welke alinea hoort het kopje 'Verilen Sözler Tutulmadı'?

A bij alinea 2
B bij alinea 3
C bij alinea 4

1p **15** Welk kopje past bij alinea 5?

A Gelin Kayası Efsanesi Nedir
B Gelin Kayası Hakkındaki Gerçekler
C Gelin Kayası Nasıl Bulundu
D Gelin Kayası Önce Umut Sonra Bela Oldu

Tekst 5 Matematik Neden Sevilmez?

1p **16** Op welke manier kan een docent leerlingen stimuleren om interesse te krijgen voor het vak wiskunde volgens de tekst?

A door hen hulpmiddelen zoals rekenmachines te leren gebruiken
B door hen les te geven op een manier zoals leerlingen dat willen
C door hen te wijzen op hoe wiskunde in het dagelijks leven wordt toegepast
D door tijdens de les de leerlingen persoonlijk te benaderen

Tekst 6 Baba Yadigarı Ahşap Ev

1p **17** Waar gaat deze tekst over?
over

A de bouw van een huis dat afgemaakt wordt
B de renovatie van een huis dat gerealiseerd wordt
C de verkoop van een afgelegen houten huis
D de verplaatsing van een huis bovenop een ander huis

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Tekst 7 Kültüre Göre Tatlar

1p **18** Wat past er op de open plek bij **__18__** in alinea 1?
- **A** bıkkınlık
- **B** hoşlanma
- **C** özlem
- **D** tiksinti

1p **19** Volgens de schrijver van de tekst is verschil in smaakbeleving 'normaal' (alinea 2).
Op welke bewering baseert hij deze uitspraak?
- **A** Mensen eten voornamelijk wat in eigen land verbouwd wordt.
- **B** Mensen hebben allemaal hun eigen smaakbeleving.
- **C** Mensen leren van hun omgeving wat goed is om te eten.
- **D** Mensen zijn niet gewend aan het eten dat in andere landen wordt gegeten.

1p **20** Wat is voor Chinezen bepalend of iets eetbaar is volgens alinea 3?
- **A** de geur van het eten
- **B** de manier van bereiding
- **C** het gebruik van specerijen
- **D** het gevoel in de mond

1p **21** Mensen die voedsel eten dat onaantrekkelijk is, worden als vreemdelingen gezien. Lucy Long heeft over hen een andere mening.
Welke mening is dat?
Lucy Long beschouwt ze als mensen
- **A** die bereid zijn van alles te proeven.
- **B** die een andere smaak hebben.
- **C** die gevaarlijk kunnen zijn.
- **D** die vijandige bedoelingen hebben.

2p **22** In alinea 5 worden vijf redenen genoemd waarmee wetenschappers verklaren waarom we een bittere smaak lekker vinden.
→ Schrijf drie van die redenen op in de uitwerkbijlage.

Tekst 8 'Diplomalı Çini Ustası' Oldu

1p **23** Waarnaar verwijst het woord **'bisküvi'**?
- **A** boyama işlemi
- **B** çini çamuru
- **C** çini desenleri
- **D** fırınlanan tabaklar

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

1p **24** Wat voor tegelpatronen past Öztuğcu toe op haar borden volgens alinea 3?

A creatieve
B klassieke
C moderne
D traditionele

2p **25** Öztuğcu noemt een aantal verschillen tussen Kütahya-porselein en İznik-porselein in alinea 4.

→ Schrijf drie van deze verschillen op in de uitwerkbijlage.

1p **26** Wat is het doel van Öztuğcu en haar vader volgens alinea 5?

A het mooiste porselein maken
B het record van Kütahya breken
C hun eigen record breken

1p **27** Wat past er op de open plek bij **__27__** in alinea 6?

A güvenlik
B maddi
C sanatsal
D teknik

Tekst 9 Torosların Sesi

1p **28** Wat wordt er gezegd over de 78-jarige Emin Kök als het gaat om het instrument *'ıklığ'*?

A Hij is de eerste bespeler.
B Hij is de ontwerper.
C Hij is een levende legende

2p **29** Himmet Cansız geeft drie kenmerken van de laatste generatie volkskunstenaars.

→ Schrijf deze kenmerken op in de uitwerkbijlage.
Je moet in het Turks antwoorden.

1p **30** Wat is het doel van het concert?

A bewustzijn creëren bij de nieuwe generatie
B een geldbedrag ophalen voor slechtzienden
C prijs uitreiken aan de volksmuzikanten

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

1p **31** Wat past er op de open plek bij **__31__** in alinea 3?

A azınlıkta
B dağınık
C geçici
D sakin
E yoğun

Tekst 10 Frizbi (Frisbee)

1p **32** Je wilt met een groep vrienden frisbee spelen, maar niemand wil scheidsrechter zijn. Je vraagt je af of het spel dan door mag gaan.
→ Bij welk nummer van de spelregels wordt daarop antwoord gegeven?
Schrijf het nummer van de spelregel waarin dat staat op in de uitwerkbijlage.

Tekst 11 Son Yılların En İyi 4 Bilimkurgu Filmi

1p **33** Je vriend/vriendin houdt van horrorfilms, net als jij.
→ Naar welke film uit de tekst kunnen jullie gaan kijken?
Schrijf de titel van die film op in de uitwerkbijlage.

Bronvermelding
Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.